

FOTOGRAFIATELJÉN KÖPMANHOLMEN 1929–2009

FÖR 80 ÅR SEDAN öppnade Bertil Westin (1896–1979) sin fotografiateljé i Köpmanholmen. I annonsen som återfinns i häftet *Yrkesfotografer i Örnsköldsvik 1861–1997* av Christer Gunnarsson och Olof Kågström, framhåller Westin att hans ateljé är modern och nybyggd.

I häftet står följande att läsa: Den första fotografen med fast ateljé i Nätra var Bertil Westin, som var född och uppvuxen på ”Holmen”. Som ung fick han tuberkulos och blev av sin läkare rådd att bli fotograf. Han fick fotografiutbildning i Ullånger. I övervåningen till sitt bostadshus (...) inredde han en ateljé. (...) Köpmanholmsborna minns honom som fotografen som gick elegant klädd och hade en stor vit

hatt. I ateljén tog han porträtt, men han gick lika ofta omkring med kameran och sina magnesiumblixtrar och tog bilder av olika motiv i samhället samt arbetarmiljöer inne på Köpmanholmens fabrik. (...) År 1943 flyttade han till Vadstena för att starta fotoateljé, en rörelse som gick mycket bra, då han tidvis vad den enda fotografen i både Vadstena och Motala. Han fortsatte som fotograf ända fram till sin död vid 83 års ålder. När Bertil Westin lämnade ateljén i Köpmanholmen övertogs den efter en kort tid av brodern Albert Westin, en gång i tiden känd målvakt i Köpmanholmens fotbollslag. Han hade tidigare arbetat som chafför men fått lära sig fotografera genom att hjälpa brodern Bertil. Albert dog 36 år gammal. Efter bröderna Westin övertog Stockholmsfotografen Karlsson ateljén i slutet av 1940-talet. Han stannade i fyra år innan han flyttade till Ljusne. (Gunnarsson, Kågström, 1997, s 44)

Bertil Westin var en flitig fotograf, verksam mellan åren 1920–1943 i Köpmanholmen, och flera tusen av hans glasplåtar finns bevarade både i läns museet Örnsköldsvik och i hembygds museet Köpmanholmen.

1929 byggdes huset med sin dagsljusateljén (fortfarande kvar) på övervåningen. Dit kunde Köpmanholmsborna komma och bli fotograferade. Under en period användes ofta en fondvägg bakom personen som skulle fotograferas. Motivet var vanligtvis ett disigt landskap av träd och blommor med en balustrad i förgrunden. Framför fondväggen placerades en stol i vilken man kunde sitta eller stå snett bakom med ena handen på ryggstödet. Den stilen återknyter jag till i mitt fotoprojekt.

DEN 26, 27 OCH 28 JULI SAMT I AUGUSTI pågår fotoprojektet ”Fotografiateljé Köpmanholmen” och då är alla välkomna att fotografera sig i min friluftsateljé mellan klockan 12 och 15. En innerdörr monterad ute i trädgården, markerar en annorlunda fondvägg, och i stället för ett målat landskap får trädgårdens grönska fylla bakgrunden. Framför dörren kan du välja att antingen sätta dig i stolen eller ställa dig snett bakom den.

Fotografierna kommer att ställas ut på Kajen i Köpmanholmen under augusti månad. Det är min förhoppning att så många som möjligt är intresserad av att delta i detta fotoprojekt, båda Köpmanholmsbor, människor boende på annan ort och vänner och bekanta.

Köpmanholmen 21 juli 2009, Eva Skåreus

